

Άννα Αβεντισιάν-Παγοροπούλου

Επίκουρη Καθηγήτρια Τομέα Ψυχολογίας

Βιογραφικά -Σπουδές

Η Άννα Αβεντισιάν-Παγοροπούλου γεννήθηκε το 1954 στην Αθήνα , όπου ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές της. Το 1976 αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών με το βαθμό "Άριστα". Το 1977 διορίστηκε ως βοηθός στην τότε Έδρα της Φιλοσοφίας Α', η οποία ήταν προσαρτημένη στο Ψυχολογικό Εργαστήριο.

Το 1978 μετακινήθηκε στο Ψυχολογικό Εργαστήριο, του οποίου Διευθυντής ανέλαβε ο καθηγητής της νεοσύστατης τότε Έδρας της Γενικής Ψυχολογίας. Μετά από τριετή υπηρεσία (1978-1981), μετέβη με εκπαιδευτική άδεια στην Αγγλία για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ψυχολογία.

Σπούδασε στο Institute of Education, University of London κατέλαβε δύο μεταπτυχιακούς τίτλους: Diploma (1982) και Master of Arts (1983) . Η διατριβή της επί Master's έχει τον τίτλο "Cognitive and metacognitive processes in Junior School children ". Παράλληλα με τις σπουδές της, η υποψηφία εκπόνησε διδακτορική διατριβή στον Τομέα Ψυχολογίας με θέμα "Οι γνωστικές στρατηγικές στη συνεργατική μάθηση" .Το 1992 της απονεμήθηκε ο τίτλος του διδάκτορος της Φιλοσοφίας από το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Την ίδια χρονιά η διδακτορική της διατριβή δημοσιεύθηκε υπό μορφή άρθρου στο βιβλίο Hout- Wolters, B. & Schotz, W. *Text comprehension & learning from Text* . Amsterdam : Swets & Zeitlinger . Η δημοσίευση έχει τον τίτλο "The development and the usage of some particular cognitive strategies concerning text processing in science and history ".

Επαγγελματική δραστηριότητα και διδακτική πείρα

Κατά τα έτη 1986 ως 1993, η υποψηφία συμμετείχε σε εκπαιδευτικά προγράμματα και απέκτησε ψυχοθεραπευτική εμπειρία με κατεύθυνση τη συστημική προσέγγιση. Εκπαιδεύτηκε στο Αθηναϊκό Κέντρο Μελέτης του Ανθρώπου (ΑΚΜΑ), συμμετέχοντας σε ποικίλες ψυχοθεραπευτικές ομάδες, τις εξής: Σεμινάριο συστημικής σκέψης(1986-87), νέων μητέρων(1988-89), τριών γενεών (1989-91), ζευγαριών (1991-93). Η θητεία της στις ψυχοθεραπευτικές ομάδες και η παράλληλη ακαδημαϊκή της μελέτη απέδωσε την έκδοση του εγχειριδίου "Ψυχολογία της Τρίτης Ηλικίας" (1993).

Επί σειρά ετών, η υποψηφία επικουρούσε στη διδασκαλία του μαθήματος *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας και Στατιστική* .Από το 1993, οπότε εξελέγη Λέκτορας, διδάσκει αυτόνομα τα μαθήματα: *Θεωρίες Μάθησης, Γνωστική Ψυχολογία* (συνδιδασκαλία με τον καθηγητή Κων. Πόρποδα), *Ψυχολογία Ανάγνωσης και Γραφής, Ψυχολογία της Τρίτης Ηλικίας*.

Η κυρία Παγοροπούλου συμμετέχει σε σεμινάρια που διοργανώνει το Αιγινήτειο Νοσοκομείο για την επιμόρφωση των ψυχιατρικών νοσηλευτών .Τα τελευταία δύο χρόνια συμμετέχει επίσης ως εκπαιδύτρια στο νεοσύστατο κυβερνητικό πρόγραμμα "*Βοήθεια ηλικιωμένων στο σπίτι*". Τον Φεβρουάριο 1999 πήρε μέρος στο διήμερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) των Χανίων Κρήτης και τον Μάρτιο 2000 στο αντίστοιχο πρόγραμμα του Βοστανείου Νοσοκομείου Μυτιλήνης.

Συμμετοχή σε επιστημονικές εταιρείες

Η υποψηφία είναι μέλος στις παρακάτω επιστημονικές εταιρείες:

1. Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία (ΕΛ.ΨΕ)
2. European Association for Learning and Instruction (EARLI)
3. Ελληνική Γεροντολογική Εταιρεία

Δημοσιεύσεις

Το συνολικό δημοσιευμένο έργο της υποψηφίας περιλαμβάνει τη διατριβή της για το Master's, τη διδακτορική της διατριβή, δύο (2) βιβλία και οκτώ (8) ερευνητικές εργασίες .

Επισκόπηση του δημοσιευμένου έργου της Κας Παγοροπούλου δείχνει ότι το θεωρητικό και ερευνητικό της ενδιαφέρον εστιάζεται σε δύο βασικούς πόλους :

- Α) Τη διαχείριση της απώλειας από την πλευρά των ηλικιωμένων προσώπων. Τονίζονται οι εκλυτικοί παράγοντες που οδηγούν στην εκδήλωση της καταθλιπτικής συμπτωματολογίας κατά το γήρας. Παράλληλα, επισημαίνονται οι υγειογενετικοί παράγοντες που προφυλάσσουν τους ηλικιωμένους από τη συγκεκριμένη διαταραχή και θωρακίζουν την ψυχική τους υγεία .
- Β) Το ψυχολογικό κόστος που συνεπάγεται για τις οικογένειες η περίθαλψη των ηλικιωμένων ασθενών. Η εσωτερική συγκρότηση (sense of coherence) είναι το ψυχολογικό χαρακτηριστικό που υφίσταται τη μεγαλύτερη φθορά στους οικογενειακούς φροντιστές-περιθάλποντες.

Παρακάτω γίνεται αξιολογική ανάλυση του συγγραφικού έργου της υποψηφίας. Στην ανάλυση αυτή ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο μέρος που εκπόνησε η υποψήφια κατά το χρονικό διάστημα μετά την εκλογή της στη βαθμίδα του Λέκτορα. Το υπόλοιπο έργο έχει αξιολογηθεί στην προηγούμενη κρίση της υποψηφίας.

1. Παγοροπούλου, Α. (2000) *Η Γεροντική Κατάθλιψη* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Στο βιβλίο αυτό η υποψήφια παρουσιάζει μια από τις πιο παραμελημένες ψυχικές νόσους στη χώρα μας . Επισημαίνεται η υποαναγνώριση της νόσου από τον ίδιο τον ηλικιωμένο και το στενό οικογενειακό του περιβάλλον, και η υποδιάγνωσή της από τους φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας ,όπως είναι οι γενικοί γιατροί, οι καρδιολόγοι , οι κοινωνικοί λειτουργοί των ΚΑΠΗ κλπ. Μια σειρά από μύθοι που αφορούν στη συγκεκριμένη ψυχική νόσο παρατίθενται και ανασκευάζονται. Με μεθοδικό τρόπο, παρουσιάζονται πρώτα οι παράγοντες ευπάθειας και επικινδυνότητας που διευκολύνουν την εγκαθίδρυση της νόσου στη μεγάλη ηλικία και, στη συνέχεια , οι παράγοντες προστατευτικότητας που αποτρέπουν την εμφάνιση ή την εγκαθίδρυσή της νόσου.

Το βιβλίο βοηθά τον αναγνώστη να ευαισθητοποιηθεί ως προς την αναγκαιότητα παράλληλης ψυχοκοινωνικής υποστήριξης του ηλικιωμένου ασθενούς. Η χρήση φαρμακευτικών και παράλληλα ψυχοθεραπευτικών μεθόδων, όπως έχουν δείξει σύγχρονες έρευνες σε παγκόσμια κλίμακα , είναι η πλέον ενδεδειγμένη για την αντιμετώπιση της γεροντικής κατάθλιψης. Επιπλέον, το βιβλίο επισημαίνει το ρόλο του ψυχολόγου και της ψυχοθεραπευτικής ομάδας και ενημερώνει τους ίδιους τους ηλικιωμένους για τα οφέλη που προκύπτουν από την αξιοποίηση της ψυχοθεραπευτικής αγωγής.

2. Παγοροπούλου Α. Θεοτοκά Ι., Μπαλογιάννης Σ. (2000) *Καταθλιπτική συμπτωματολογία και αίσθημα εσωτερική συγκρότησης σε οικογενειακούς φροντιστές ανοϊκών ατόμων. "Θέματα Γεροντολογίας και Γηριατρικής"*, Αθήνα : Σύνοδρον, Ελληνική Γεροντολογική Εταιρεία .

Στην έρευνα αυτή πήραν μέρος 78 συγγενείς-περιθάλποντες ηλικιωμένους πάσχοντες από γεροντική άνοια και 320 συγγενείς-περιθάλποντες ηλικιωμένους χωρίς ψυχιατρική διαταραχή. Ερευνήθηκαν τα τρία παραγοντικά στοιχεία που συναποτελούν το ψυχολογικό

μέγεθος της εσωτερικής συγκρότησης.

Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν ότι :

1. η περίθαλψη των ασθενών με γεροντική άνοια συνιστά επαχθέστερο έργο σε σχέση με την περίθαλψη των άλλων μη ψυχιατρικών ασθενών και
2. η εσωτερική συγκρότηση αποτελεί προστατευτικό παράγοντα που αποτρέπει την καταθλιπτική συμπτωματολογία καθώς και την εσωτερική αποδιοργάνωση. Η έρευνα αυτή μπορεί να συνεχιστεί γιατί το υλικό της δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως.

3. Pagoropoulou A., Theotoka I., Baloyiannis S. (2000) Life quality and socioeconomic status in caregivers of impaired elderly without a psychological or psychiatric disorder "*Θέματα Γεροντολογίας και Γηριατρικής*", Αθήνα: Σύνοδρον, Ελληνική Γεροντολογική Εταιρεία .

Στην έρευνα αυτή αξιοποιούνται μόνο οι περιθάλποντες τους μη ψυχιατρικούς ασθενείς. Ερευνάται η ποιότητα ζωής των περιθαλπόντων λαμβάνοντας υπόψη : το κοινωνικό και ψυχολογικό κόστος της περίθαλψης, τη συναισθηματική επιβάρυνση του περιθάλποντος, την επιβάρυνση στις διαπροσωπικές του σχέσεις, το οικονομικό κόστος της περίθαλψης και την επίδραση στην εργασιακή ζωή του περιθάλποντος. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η περίθαλψη έχει κυρίως κοινωνικό και ψυχολογικό κόστος και επηρεάζει δυσμενώς την ποιότητα ζωής του περιθάλποντος. Η έρευνα καταδεικνύει την ανάγκη ευρύτερης αξιοποίησης των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας καθώς και των κοινοτικών υπηρεσιών.

4. Αβεντισιάν -Παγοροπούλου, Α. (2000) Ψυχοκοινωνική αιτιοπαθογένεια της γεροντικής κατάθλιψης. "*Θέματα Γεροντολογίας και γηριατρικής*" Αθήνα: Σύνοδρον, Ελληνική Γεροντολογική Εταιρεία.

Η δημοσίευση αυτή περιλαμβάνει τα πορίσματα από έρευνες πέντε (5) ψυχοκοινωνικών παραγόντων που δημιουργούν ή επιτείνουν τη γεροντική κατάθλιψη σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία. Πρόκειται για τους παράγοντες:

- α) χηρεία
- β) απώλεια προσφιλούς προσώπου
- γ) έλλειψη δημιουργικής απασχόλησης
- δ) η απώλεια οικονομικού εισοδήματος και
- ε) το σύνδρομο της άδειας φωλιάς.

Η επισήμανση των παραγόντων που συνδέονται αιτιοπαθογενετικά με τη γεροντική κατάθλιψη δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την αντιμετώπισή τους ως παραγόντων επικινδυνότητας . Η ανίχνευση των παραπάνω παραγόντων σε Έλληνες ηλικιωμένους, καταδεικνύει την αναγκαιότητα για συστηματικό έλεγχο των παραγόντων αυτών στη ψυχοπαθολογία της μεγάλης ηλικίας.

5. Αβεντισιάν -Παγοροπούλου, Α. (2000) Το ψυχοκοινωνικό υποστηρικτικό δίκτυο ως υγειογενετικός παράγοντας για την ψυχική υγεία των ατόμων της τρίτης ηλικίας. "*Θέματα Γεροντολογίας και Γηριατρικής*" Αθήνα: Σύνοδρον, Ελληνική Γεροντολογική Εταιρεία.

Στη δημοσίευση αυτή αναδεικνύεται το ψυχοκοινωνικό υποστηρικτικό δίκτυο ως ένας από τους πιο αποφασιστικούς παράγοντες που προάγουν την ψυχική υγεία στην Τρίτη Ηλικία. Προσκομίζονται ερευνητικά στοιχεία για τη διαφοροποίηση της ίδιας της έννοιας της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στον παραδοσιακό και τον αστικό χώρο. Επισημαίνεται η καλλιέργεια των υγιών σχέσεων με παιδιά και εγγόνια ως κορυφαίος υγειογενετικός παράγοντας για τους Έλληνες ηλικιωμένους. Διερευνάται περαιτέρω η ικανότητα και προθυμία των ηλικιωμένων να δημιουργήσουν σχέσεις εμπιστοσύνης με πρόσωπα εκτός οικογενείας. Τέλος, εκτιμάται η εκδήλωση καταθλιπτικής συμπτωματολογίας των ηλικιωμένων σε σχέση με το φύλο, τον τόπο κατοικίας τους και τη συχνότητα των επισκέψεων που δέχονται.

Η έρευνα αυτή δίνει πολλές και χρήσιμες πληροφορίες που μπορούν να αξιοποιηθούν για την προαγωγή της ψυχικής υγείας στην ευαίσθητη μεγάλη ηλικία.

6. Φιλιππάτου, Δ. Παγοροπούλου, Α. (υπό έκδοση) Οι μεταγνωστικές ικανότητες των Ελλήνων μαθητών Α' Λυκείου " *Νέα Παιδεία* ", Αθήνα .

Οι ερευνήτριες χορήγησαν σε Έλληνες μαθητές το ψυχομετρικό υλικό των Bury & Salkind που διερευνά τις αντιλήψεις των μαθητών για την ίδια τη μάθησή τους. Το ίδιο υλικό έχει μέχρι τώρα χορηγηθεί σε Άγγλους και Φιλανδούς μαθητές και οι μεταξύ τους διαφορές έχουν καταγραφεί. Η ελληνική έρευνα διεξήχθη το 1997-98, δηλ. πριν από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και την δημιουργία του Ενιαίου Λυκείου, και απέδωσε σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς τον τύπο του σχολείου προέλευσης των μαθητών.

Οι μαθητές των Τεχνικών Λυκείων βρέθηκαν να αντιλαμβάνονται τη μάθηση ως μια παθητική διαδικασία, κατά την οποία ο εκπαιδευτικός ελέγχει τόσο την παρεχόμενη γνώση όσο και το μαθησιακό περιβάλλον. Στις μεσαίες βαθμίδες της κλίμακας βρέθηκαν οι μαθητές από τα Γενικά Λύκεια, οι οποίοι αντιλαμβάνονται τη μάθηση ως μεταβίβαση γνώσης από τον εκπαιδευτικό στον μαθητή. Και στις υψηλότερες, συγκριτικά, βαθμίδες της κλίμακας βρέθηκαν οι μαθητές των Πολυκλαδικών Λυκείων, οι οποίοι αντιλαμβάνονται τη μάθηση ως συναλλαγή γνώσης στην οποία μετέχουν ενεργητικά εκπαιδευτικοί και μαθητές.

Η έρευνα είναι αρκετά πρωτότυπη και επιπλέον εξηγεί το φαινόμενο "διπλών" Λυκείων με πολύ διαφοροποιημένες, μεταξύ τους, επιδόσεις. Το φαινόμενο αυτό εμφανίστηκε μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στη χώρα μας και δημιούργησε έντονα ερωτηματικά . Η παρούσα έρευνα δίνει μία εύλογη ερμηνεία στο φαινόμενο αυτό.

Οι έντονες διαφορές μεταξύ των Ενιαίων Λυκείων θα μπορούσαν να αποδοθούν στην προγενέστερη ταυτότητα των Λυκείων αυτών, αφού κατά κανόνα οι πιο αυτόνομοι και ενεργοποιημένοι μαθητές προέρχονταν από τα Πολυκλαδικά Λύκεια (τα πρώην Πρότυπα Λύκεια) και οι πιο αδύνατοι και παθητικοί μαθητές προέρχονταν από τα Τεχνικά Λύκεια. Η εφαρμογή και χορήγηση του συγκεκριμένου ψυχομετρικού υλικού απέδωσε χρήσιμα προκαταρκτικά στοιχεία , τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση για περαιτέρω έρευνα της υποψηφίας.

7. Παγοροπούλου, Α. (2000) Τα ψυχολογικά αίτια της σχολικής αποτυχίας και ο ρόλος της οικογένειας "Ανατομία των σχολικών αποτυχιών" Αθήνα, Χριστιανική Ένωση Εκπαιδευτικών Λειτουργών.

Στη δημοσίευση αυτή η υποψηφία ευαισθητοποιεί τους εκπαιδευτικούς , με έμφαση στην εννεάβαθμη υποχρεωτική εκπαίδευση, ως προς τους κινδύνους δυσλειτουργίας των μαθητών στο σχολείο και το ενδεχόμενο της ολικής εγκατάλειψης του σχολείου (drop-out). Παρουσιάζονται οι εξελικτικοί στόχοι της προόδου του μέσου φυσιολογικού μαθητή για κάθε μια από τις βαθμίδες της Δημοτικής Εκπαίδευσης και δίνονται προτάσεις για

προληπτική παρέμβαση από την πλευρά του σχολείου και, αντίστοιχα, της οικογένειας.

8. Παγοροπούλου, Α.(2000) Τα ψυχολογικά αίτια της σχολικής αποτυχίας και ο ρόλος της οικογένειας "Για τη ζωή και την οικογένεια" Σύρος:Νεανικός Επιμορφωτικός Όμιλος.

Στη δημοσίευση αυτή η υποψηφία απευθύνεται σε γονείς μικρών παιδιών αλλά και εφήβων. Στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας πρόληψης ,που περιλαμβάνει τον εντοπισμό των αιτιών της ψυχικής διαταραχής, τους ενημερώνει για τις δυσλειτουργίες της οικογένειας που είναι πιθανό να οδηγήσουν σε σχολική αποτυχία των παιδιών.

9. Pagoropoulou, A. (1994) The situation of older women in Greece today Αθήνα:"Ο Κόσμος της Ελληνίδος"

Η συνθετική αυτή εργασία παρουσιάζει την κατάσταση των ηλικιωμένων γυναικών στην Ελλάδα. Ανακοινώθηκε στο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο η υποψηφία προσκλήθηκε ως εθνική εκπρόσωπος . Πρόκειται για μια ψυχολογική θεώρηση που αντανάκλα τη συστημική θεωρία και σκέψη. Η υποψηφία , όπως και οι άλλοι εισηγητές του Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου, κατέθεσε στο Προεδρείο την εισήγησή της. Τα πορίσματα του συνεδρίου εστάλησαν μετά τη λήξη των εργασιών στα αρμόδια όργανα των Βρυξελλών, με σκοπό να επηρεάσουν την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία στον τομέα των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Συμμετοχή σε Συνέδρια

Η υποψηφία έχει συμμετάσχει σε είκοσι πέντε (25) επιστημονικά συνέδρια μεταξύ των ετών 1993 ως 2000 στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με ισάριθμες ανακοινώσεις. Οι περισσότερες ανακοινώσεις αναφέρονται σε θέματα σχετικά με την ψυχοκοινωνική στήριξη των ηλικιωμένων και το γήρας και ορισμένες σε θέματα μαθησιακά.

Κοινωνική δράση και προσφορά

Η υποψηφία έχει προσκληθεί τα τελευταία χρόνια ως εισηγήτρια σε ποικίλα ακροατήρια με σκοπό την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση, την επιμόρφωση (πρωτοβάθμια πρόληψη). Σε ακροατήρια ηλικιωμένων, ειδικότερα, οι προαναφερόμενοι στόχοι εμπλουτίζονται και με την *ψυχοκοινωνική στήριξη των ηλικιωμένων*. Επίσης, στα πλαίσια των Σχολών Γονέων, στις οποίες η υποψηφία δραστηριοποιείται συνεχώς, σύμφωνα με δήλωσή της, από το 1991 μέχρι σήμερα, ασχολείται συστηματικά με τα θέματα της συνύπαρξης των τριών γενεών, με τρόπον ώστε να προάγεται η ψυχική υγεία όλων των συμβαλλομένων μερών.

A) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

B) ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

- A1) 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας-Γηριατρικής. **Γεροντικές άνοιες:** Στρογγυλό Τραπέζι Πρόεδρος Ι. Χατζηαντωνίου, γηροψυχίατρος. Θέμα: **"Ψυχοκοινωνικά προβλήματα των οικογενειών που περιθάλπουν ηλικιωμένο ανοϊκό"** Caravel, Δεκέμβριος 1993
- A2) 3rd International Congress of A.P.P.C. "Developments in Psychiatry and Neurology of the Adult and Child", Athens, Ledra Mariot, December 2-5 1993 Round table: **Dementia** Chairman: I. Chatziantoniou Panel: A. Fortos, M. Isidorou, P. Kalligeri, A. Pagoropoulou.
- B3) Ημερίδα για την Τρίτη Ηλικία Δήμου Καισαριανής Α' και Β' ΚΑΠΗ Καισαριανής. Θέμα: **"Κοινά προβλήματα των στελεχών των ΚΑΠΗ και η αντιμετώπισή τους"**. 30 Ιουνίου 1994
- A4) Πανευρωπαϊκό Συνέδριο των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. **"Η κατάσταση των**

ηλικιωμένων γυναικών στην Ευρώπη". Κοπεγχάγη, 2-4 Φεβρουαρίου 1994. Θέμα: "The situation of older woman in Greece today".

• B5) Εισήγηση στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ομάδα εργασίας για την Κοινωνική Πρόνοια (Απόφ. ΔΥ1α / οικ. 8541/94). Θέμα: **"Ψυχοκοινωνική προστασία των ηλικιωμένων"**.

• A6) 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας-Γηριατρικής. Νόσος Alzheimer:

Στρογγυλό Τραπέζι Πρόεδρος: Αντ. Μαΐλλης, Επίκ. Καθ. Ιατρικής Σχολής Αθηνών, γηροψυχίατρος. Θέμα: **"Κοινωνικές και ψυχοκοινωνικές διαστάσεις των ανοϊκών συνδρόμων"**, Caravel, Δεκέμβριος 1995.

• A7) Ευρωπαϊκό Έτος των Ηλικιωμένων και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών. Συνέδριο Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Μελετών: **Γήρανση και κοινωνία. Θέμα: "Ψυχοκοινωνικά προβλήματα των ατόμων της Τρίτης Ηλικίας" Έρευνα σε συμπτωματικό δείγμα αστικής περιοχής"**. Αμφιθέατρο Ιατρικής Σχολής, 8-10 Νοεμβρίου 1993

• B8) Ένωση ανταποκριτών Ξένου Τύπου. Ημερίδα για τους ηλικιωμένους στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Θέμα: **"Ποια είναι η κατάσταση των ηλικιωμένων γυναικών στην Ευρώπη σήμερα;"** 20 Μαρτίου 1994

• B9) Δήμος Αθηναίων. Παγκόσμια ημέρα των ηλικιωμένων, 1 Οκτωβρίου. Στρογγυλό Τραπέζι με συντονιστή τον Νίκο Χασαπόπουλο. Θέμα: **"Το ηλικιωμένο ζευγάρι χθες και σήμερα"** Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων

• B10) Ραδιοφωνική συνέντευξη στη δημοσιογράφο κα Φραγκάκη. Πρώτο πρόγραμμα ΕΡΤ, 30 Ιουνίου 1994. Θέμα: **"Το πέρασμα στην Τρίτη Ηλικία. Επιπτώσεις στην προσωπικότητα που γηράσκει"**.

• B11) Εισήγηση στο μεταπτυχιακό τμήμα της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών. Θέμα: **"Ψυχοπαθολογία της Τρίτης Ηλικίας"**. Ιανουάριος 1995.

• B12) Εισήγηση στο μεταπτυχιακό τμήμα ψυχιατρικών νοσηλευτών του Αιγινήτειου Νοσοκομείου. Θέμα: **"Ο ψυχιατρικός ασθενής της Τρίτης Ηλικίας"** Μάρτιος 1995

• B13) Ραδιοφωνική συνέντευξη-συζήτηση στην Πειραιϊκή Εκκλησία. Θέμα: **"Γιατί μας απασχολεί το θέμα του Γήρατος, ειδικά σήμερα;"** Ιούνιος 1995

• A14) 1ο Πανελλήνιο συνέδριο για την Κλειστή Περίθαλψη Ηλικιωμένων. Συνεδριακό κέντρο Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, 14-15 Οκτωβρίου 1994. Θέμα: **Η διάκριση της γεροντικής άνοιας από την ψευδοάνοια σε ιδρυματικό περιβάλλον"**.

• A15) Β' Πανελλήνιο Συνέδριο για την Αναδοχή. Ελληνικό Σύλλογος αναδόχων οικογενειών. ΣΤ' Στρογγυλό Τραπέζι "Αναδοχή Τρίτης Ηλικίας". Θέμα: **"Οι προϋποθέσεις της καλής συνύπαρξης των ηλικιωμένων με τις Ανάδοχες οικογένειες"**. Πολεμικό Μουσείο, 26-27 Νοεμβρίου 1994.

• A16) Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο για την αναδοχή. Ελληνικός Σύλλογος Αναδόχων Οικογενειών. Θέμα: **"Η αξιοποίηση του ηλικιωμένου ατόμου από την Ανάδοχη οικογένεια"**. Πολεμικό Μουσείο, Νοέμβριος 1995

• B17) Σεμινάριο Κοινωνικών Λειτουργών ΔΕΗ. Θέμα: **"Ψυχοκοινωνική προσαρμογή των εργαζομένων στην Τρίτη Ηλικία"**. Ξενοδχ. Αρμονία Βουλιαγμένης, 8 Μαΐου 1996.

• A18) 8th World Congress. International family therapy association. Roundtable presentation.

Odysseus on the move: Sociocultural Factors and identity formation of Greek families in transition. **"The situation of elderly in the Greek family today"** 4-7 July 1996, School of Philosophy, University of Athens.

• A19) 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Ε.Λ.Ψ.Ε. Κλεφτάρας Γ., Παγοροπούλου Α., Τζονιχάκη Ι. Θέμα: **"Γνωστική εκτίμηση της αποτελεσματικότητας επίλυσης προβλημάτων: Σχέση με καταθλιπτικά συμπτώματα σε πληθυσμό Ελλήνων Ηλικιωμένων"** Πάτρα, 23-26 Μαΐου 1996.

• B20) Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κοινωνικής Ασφάλισης. Ελληνικό Παράρτημα. Πρόεδρος: Κων. Κρεμαλής, Καθηγ. Νομικής Σχολής Αθηνών. Θέμα: **"Τρόποι μείωσης των κοινωνικών δαπανών για την Τρίτη Ηλικία μέσω της ψυχολογικής παρέμβασης"**. Δεκέμβριος 1994

• B21) Ανοιχτή διάλεξη στο Δήμο Κερατέας Αττικής. Θέμα: **"Οι αξίες παππούς και γιαγιά"**. Δεκέμβριος 1994

• B22) Ανοιχτή διάλεξη στο Σύλλογο Ορθόδοξου Ιεραποστολής "Ο Απόστολος Παύλος". Θέμα: **"Οι απαραίτητες προδιαγραφές για πετυχημένα γηρατειά"**. Καρύτση 14, 25 Ιανουαρίου 1995.

• B23) Ανοιχτή διάλεξη στη Μητρόπολη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής. Θέμα: **"Οι πλάνητες ηλικιωμένοι. Τι είναι η νόσος Alzheimer;"** Κορωπί Αττικής, Φεβρουάριος 1995

• B24) Ανοιχτή διάλεξη στους ηλικιωμένους του Νομού Φθιώτιδας. Θέμα: **"Τι ξέρουμε για την ψυχολογία του γήρατος σήμερα;"** Λουτρά Υπάτης, 8 Αυγούστου 1994

• B25) Ανοιχτή διάλεξη στη Μητρόπολη Βύρωνος Υμηττού Καισαριανής. Θέμα: **"Η λειτουργία των αισθητηρίων οργάνων στην τρίτη ηλικία και ο αντίκτυπος στην ψυχολογική λειτουργία"**. Βύρωνας, 10 Οκτωβρίου 1994.

• A26) 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 30 Μαΐου - 1 Ιουνίου 1997.

1) Συμπόσιο: Προσωπικότητα και ψυχολογικά προβλήματα Νέων και Ηλικιωμένων. Θέμα: **"Ο ρόλος του άγχους στη διαμόρφωση διαπροσωπικών σχέσεων σε άτομα Τρίτης Ηλικίας"**.

2) Σχολική και εκπαιδευτική Ψυχολογία. Θέμα: **"Η επίδραση της ανάγνωσης εξωσχολικών βιβλίων στη γραπτή έκφραση των μαθητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης"**.

• A27) Β' Κοινό Συνέδριο Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδας -Κύπρου, Κολυμπάρι Χανίων 23 - 27 Μαΐου 1997. Πληθυσμιακές ομάδες σε κρίση: Ιδιαιτερότητες και χαρακτηριστικά της Γ' και της Δ' ηλικίας. Συμπόσιο: **"Τρίτη Ηλικία: Ηλικία που δημιουργεί κρίση;"**.

• A28) 7th European Conference for Research on Learning & Instruction Hilton, Athens 26 - 30 August 1997.

1) Poster: **"Conceptions of Learning in Greek Lyceum"** Pagoropoulou A., Philipatou D.

2) Paper Presentation: **Teachers understanding of critical thinking** Matsagouras E., Chemis S., Pagoropoulou A.

• B29) Εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας της Τρίτης Ηλικίας από την ΕΤ1. Θέμα: **"Πρόληψη της ψυχοπαθολογίας των μοναχικών ανθρώπων και προετοιμασία για το γήρας"**. 1 Οκτωβρίου 1997 (τηλεοπτική συνέντευξη σε ζωντανή μετάδοση).

• B30) Ημερίδα Β' ΚΑΠΗ Νίκαιας. Θέμα: **"Προβλήματα και ανάγκες της Τρίτης Ηλικίας"**

μέσα από το πρίσμα του θεσμού των ΚΑΠΗ". 30/10/1997.

- A31) 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας -Γηριατρικής. 1) Στρογγυλό Τραπέζι υπό τον Α. Φόρτο, γηροψυχίατρο Δρομοκαϊτείου Νοσοκομείου: Ψυχιατρικά προβλήματα στην Τρίτη Ηλικία. Θέμα: **"Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που δημιουργούν ή επιτείνουν την κατάθλιψη στον ηλικιωμένο πληθυσμό"**. Caravel, 11 - 13 Δεκεμβρίου 1997.
- A32) 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας -Γηριατρικής. Α. Παγοροπούλου, Ε. Τζάβελου. Θέμα: **"Ο ρόλος του άγχους στη διαμόρφωση διαπροσωπικών σχέσεων των ηλικιωμένων σε δύο αστικές περιοχές"**. Caravel, 11 - 13 Δεκεμβρίου 1997.
- A33) 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας -Γηριατρικής. Α. Παγοροπούλου, Α. Μωραϊτάκη, Σ. Παπαδούρης, Δ. Σκάρλος. Θέμα: **"Τα καταθλιπτικά συμπτώματα σε ηλικιωμένους ογκολογικούς ασθενείς. Συγκριτική έρευνα με άλλες ηλικίες"**. Caravel, 11 - 13 Δεκεμβρίου 1997.
- A34) 7th European Conference for Research on Learning & Instruction (EARLI) Hilton, Athens 26 - 30 August 1997. Δ. Φιλιππάτου, Α. Παγοροπούλου. Θέμα: **"Οι μεταγνωστικές ικανότητες Ελλήνων μαθητών Α' Λυκείου"**
- A35) Διημερίδα Υπουργείων Εσωτερικών, Υγείας -Πρόνοιας καιΚΕΔΚΕ (Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας). **"Βοήθεια στο σπίτι για Ηλικιωμένους"**. Θέμα: **"Ψυχοκοινωνικές ανάγκες του εξαρτημένου ατόμου της Τρίτης Ηλικίας"** Ξενοδοχείο Τιτάνια, 2 - 3 Απριλίου 1998.
- B36) Ανοιχτή διάλεξη στους ηλικιωμένους του Νομού Φθιώτιδας. Θέμα: **"Η συνύπαρξη των τριών γενεών: Βοηθά ή παρεμποδίζει την ανάπτυξη των παιδιών;"** Λουτρά Υπάτης, 8 Αυγούστου 1998.
- A37) 1998 European Writing Conference. "Writing and Learning to Write at the dawn of the 21st". Θέμα: **"Writing performance in ninth graders"**. Poitiers, 2 - 4 Juillet 1998.
- A38) 5th European Conference on Psychological Assessment. Θέμα: **"Minor depression and sense of coherence in family caregivers of demented elderly relatives"**. Pagoropoulou A., Theotoka I., Balogiannis S. University of Patras, 25-29 August 1999.
- A39) 19th European Conference on Developmental Psychology. Θέμα: **"The development of the cognitive schema of argumentative writing throughout Secondary Education"**. Island of Spetses, 1 -5 September 1999.
- A40) Πανελλήνιο Πανεπιστημιακό Συνέδριο για τις σχολές γονέων: Επιστημονική παρέμβαση για τη στήριξη και την εκπαίδευση της οικογένειας. Θέμα: **"Οι ψυχοκοινωνικοί ρόλοι των ηλικιωμένων μελών της οικογένειας και οι διαγενεακές σχέσεις τους με τα παιδιά και εγγόνια"**. Φιλοσοφική Σχολή, 8 -10 Οκτωβρίου 1999.
- A41) 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας -Γηριατρικής, Caravel, 20 -22 Ιανουαρίου 2000. Θέμα: **"Εσωτερική συγκρότηση και αποδιοργάνωση των περιθαλπόντων ηλικιωμένων ασθενείς χωρίς ψυχολογική /ψυχιατρική διαταραχή"**.
- A42) 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας -Γηριατρικής, Caravel, 20 -22 Ιανουαρίου 2000. Θέμα: **"Η επίδραση της περίθαλψης στην ποιότητα ζωής και το κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο των περιθαλπόντων ηλικιωμένων ασθενών χωρίς ψυχολογική /ψυχιατρική διαταραχή"**.
- B43) Βοστανείο Νοσοκομείο Μυτιλήνης, 9-10 Μαρτίου 2000 Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης "Βοήθεια ηλικιωμένων στο σπίτι" Εκπαιδευτική διημερίδα με θέμα: "

Ψυχοκοινωνική στήριξη ηλικιωμένων με γεροντική κατάθλιψη".

• B44) Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, Αιθ. Αντ. Τρίτη, 27 Σεπτεμβρίου 2000 Ημερίδα για τους εκπαιδευτικούς Δημοτικών Εκπ. Α' Περιφέρεια Αθηνών. Εισηγήσεις:

1. (1) **" Η σχολική αποτυχία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Οι διακριτοί ρόλοι του σχολείου και της οικογένειας στην αναχαίτιση του φαινομένου"**
2. (2) **" Η ποιοτική βελτίωση γραπτού λόγου των μαθητών: Με ποιους τρόπους μπορούμε να την προάγουμε;**

• A45) 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νευρολογίας, 1-4 Νοεμβρίου 2000 Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών Παγοροπούλου, Α., Θεοτοκά Ι., Λιάππας Ι., Χριστοδούλου Γ. **"Οι διαταραχές συμπεριφοράς των ανοϊκών ασθενών στα μεσαία στάδια της νόσου και οι επιπτώσεις τους στην καταθλιπτική συμπτωματολογία των οικογενειακών φροντιστών"**.

• B46) Κέντρο Συμπαραστάσεως Αντιναρκωτικού Αγώνα ΕΛΠΙΔΑ, 11/2/01 "Λεπτές ισορροπίες στη ζωή της οικογένειας" Παγοροπούλου, Α. **" Η σχέση των νέων συζύγων με τις δυο οικογένειες καταγωγής"** Κυριαζής Δ. **" Η Πατρική λειτουργία"**. π .Β Θέρμος **" Η οικογένεια μπροστά σε μεγάλο πρόβλημα"**

• A47) Συνέδριο ΜΕΛΕΔΩΝΗΣ " Άτομα με νοητική υστέρηση και γήρας, 11-12/5/01 4η ενότητα: **" Απουσία οικογενειακού πλαισίου σε ηλικιωμένα άτομα με νοητική καθυστέρηση "** Πανευρωπαϊκό Συνέδριο υπό την αιγίδα της UNICEF Παπαχρήστου Αθ. **" Ο θεσμός της δικαστικής συμπαράστασης"** Παγοροπούλου Α. **" Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες ευπάθειας σε ηλικιωμένα άτομα με νοητική υστέρηση"**. European Congress under the auspices of UNICEF **" Learning disabilities and aging"**, Amphitheatre of the military Museum Meledoni: Union of organisations for the support of people with mental disabilities civil non-profit organisation.

• A48) 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας-Γηριατρικής

1. Παγοροπούλου, Χατζηεμμανουήλ, Θεοτοκά: **" Το σύνδρομο της άδειας φωλιάς σε Ηλικιωμένες Γυναίκες του Αστακού και Παραδοσιακού χώρου"**
2. Παγοροπούλου, Θεοτοκά **" Η προαγωγή της ψυχικής υγείας των ατόμων της Τρίτης ηλικίας μετά την συνταξιοδότηση"**
3. Παγοροπούλου, Κουρμουλάκης **" Καταθλιπτικά συμπτώματα και δυσλειτουργικά γνωστικά σχήματα σε φοιτητές και ηλικιωμένους"**
4. Παγοροπούλου, Στυροπούλου **" Η επίδραση του ενδοπροσωπικού ελέγχου στην ψυχολογική κατάσταση των ογκολογικών νέων και ηλικιωμένων ασθενών"**
5. Παγοροπούλου, Ρηγάτος Γ, Γεωργαντά Χ. **" Ο ενδοπροσωπικός και εξωπροσωπικός έλεγχος νέων και ηλικιωμένων ογκολογικών ασθενών"**
6. Παγοροπούλου, Θεοτοκά **" Η εκδήλωση καταθλιπτικής συμπτωματολογίας σε ιδρυματικούς ηλικιωμένους του αστικού χώρου"**

• B49) 2ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών. Μακεδονία Palace, 17-20/1/2002

1. Παγοροπούλου Α. **" Ψυχοκοινωνική στήριξη των οικογενειών: Διαφοροποίηση των οικογενειακών φροντιστών κατά την εσωτερική συγκρότηση και το φύλο"**
2. Παγοροπούλου, Θεοτοκά **" Η εκδήλωση καταθλιπτικής συμπτωματολογίας σε**

ιδρυματικούς και σε μη ιδρυματικούς ηλικιωμένους του αστικού χώρου "

3. Παγοροπούλου, Θεοτοκά: **"Η εσωτερική συγκρότηση ανδρών και γυναικών περιθαλπόντων ηλικιωμένο συγγενείς χωρίς ψυχιατρική νόσο"**

4. Θεοτοκά Ι., Καπάκη Ε., Βαγενάς Β., Ηλίας Ι., Παρασκευάς Γ., Παγοροπούλου Α., Λιάππας Ι., " Μελέτη στάθμισης στον ελληνικό πληθυσμό της κλίμακας λειτουργικών δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής (IADL)"

• B50) Ανοιχτή διάλεξη στη ΧΕΕΛ (Καρύτση 14, Αθήνα) Θέμα: **"Τα διαφορετικά γνωστικά στυλ των μαθητών και το πρόβλημα της παρορμητικότητας"** 13 Ιανουαρίου 2002

• B51) Σεμινάριο στις νοσηλεύτριες του ΠΓΝΑ "Ιπποκράτειο" Θέμα : **"Το άγχος στο έργο των νοσηλευτριών"** 10 Φεβρουαρίου 2002

• B52) Ανοιχτή διάλεξη στην Αγ. Παρασκευή Ηλιουπόλεως Θέμα : **"Πρωτογενής περίθαλψη ηλικιωμένου συγγενούς με νόσο Alzheimer"** 24 Φεβρουαρίου 2002

• B53) Ανοιχτή διάλεξη στον Σύλλογο Καθηγητών / Γονέων και Κηδεμόνων 2ου Γυμνασίου Ταύρου Θέμα : **"Σχολική αποτυχία : Ένα πρόβλημα για καθηγητές και γονείς"** 27 Φεβρουαρίου 2002

• B54) Ανοιχτή διάλεξη και συζήτηση στο Σύλλογο Καθηγητών / Γονέων και Κηδεμόνων 43ο Λύκειο Θέμα : **"Οι έφηβοι και τα προβλήματά τους"** 20 Μαρτίου 2002

• B55) Ανοιχτή διάλεξη και συζήτηση στο Σύλλογο Καθηγητών / Γονέων και Κηδεμόνων 3ου Δημοτικού Σχολείου Θέμα : **"Η πρόληψη για σχολική αποτυχία στα παιδιά της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης"**. 3 Απριλίου 2002

• B56) Σεμινάριο Συμβουλευτικής της Χριστιανικής Ενώσεως Εκπαιδευτικών Λειτουργών Θέμα : **"Συμβουλευτική Γονέων και μαθητών σε θέματα μαθησιακών δυσκολιών"** 10 Νοεμβρίου 2002

• B57) Ανοιχτή διάλεξη και συζήτηση στην Αγ. Μαρίνα 'Ανω Ιλισίων, 17/11/2002 Θέμα : **"Η προαγωγή της ψυχικής υγείας της μη εργαζόμενης μητέρας"**

• B58) Ανοιχτή διάλεξη και συζήτηση στην Αγ. Τριάδα Χολαργού, 24/11/2002 Θέμα : **"Το εργασιακό άγχος του νέου συζύγου και της νέας νοικοκυράς"**

• B59) Ανοιχτή διάλεξη και συζήτηση στον Αγ. Γεώργιο Ζωγράφου 1/12/2002 Θέμα : **"Η διεκδικητική συμπεριφορά ως εφαρμογή της θεωρίας του Συμπεριφορισμού στην καθημερινή πράξη"**

B60) Σχολή γονέων στο ενοριακό κέντρο Αγίου Γεωργίου Ζωγράφου 1/12/2002 **«Η διεκδικητική συμπεριφορά ως εφαρμογή της θεωρίας του συμπεριφορισμού στην καθημερινή πράξη»**

B61) Σχολή γονέων στα Σπάτα Αττικής 8/12/2002. **«Μορφές κατάλληλης και ακατάλληλης αγάπης προς το παιδί»**

A62) 9^ο Πανελλήνιο συνέδριο Ψυχολογικής έρευνας 21 ως 25/5/2003, Ρόδος. **«Διερεύνηση της σχέσης των Ελληνίδων γιαγιάδων με την οικογένεια του γιου και της νύφης τους»**

A63) 3rd Hellenic national Alzheimer Disease and related disorders Conference

13th Alzheimer Europe Conference Θεσσαλονίκη 12 ως 15 Ιουνίου 2003

Seminar in family therapy: Caregivers support for Alzheimer disease.

B64) Παγκόσμια Ημέρα των Ηλικιωμένων, 1 Οκτωβρίου 2003.

Κοινοτική εκδήλωση στο 4^ο (Κολωνός) στο 5^ο (Πατήσια) και στο 6^ο (Κυψέλη) Δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων, με εισήγηση της Κας Παγοροπούλου («**Μοναξιά και μοναχικότητα στην Τρίτη ηλικία**») και συζήτηση με παρουσία γηροψυχιάτρων κ. Φόρτου, κ. Ρούμπου, κ. Σταματάκη.

B65) 1ο Παν-αττικό συνέδριο κοινοτικής ψυχικής υγείας, Κορυδαλός 20-22/11/2003. «**Τρίτη ηλικία και τοπική αυτοδιοίκηση: η προαγωγή της ψυχικής υγείας με την βοήθεια κοινοτικών φορέων**»

A66) Πρώτο πανελλήνιο συνέδριο συμβουλευτικής ψυχολογίας 27-29/11/2003. «**Σύγκριση του ψυχοκοινωνικού προφίλ των εργαζομένων και μη εργαζομένων γυναικών περιθαλπουσών ηλικιωμένου συγγενή χωρίς ψυχιατρική διαταραχή.**»

A67) 8^ο Πανελλήνιο συνέδριο γεροντολογίας γηριατρικής 22-24/1/2004.

- 1) Ντόσκας, Θεοτοκά, Παγοροπούλου, Παπαδιαμαντοπούλου, Μητσικώστας, «**Ιατρείο Μνήμης και Άνοιας Ναυτικού νοσοκομείου Αθηνών: 1^{ος} Χρόνος λειτουργίας**
- 2) Θεοτοκά, Παγοροπούλου, «**Κατάθλιψη Ηλικιωμένων ψυχιατρικών ασθενών σε ημιαυτόνομη διαβίωση**»
- 3) Παγοροπούλου, Θεοτοκά, «**Τα κοινά ενδιαφέροντα και οι κοινές δραστηριότητες σε ζευγάρια τρίτης ηλικίας.**

B68) Επιμορφωτικό σεμινάριο Εθελοντριών Ελληνικού Ερυθρού σταυρού 9/2/2004. Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Ερρίκος Ντυνάν. «**Το έργο της περίθαλψης και το κέρδος του συνοδού**»

B69) Κέντρο παροχής υπηρεσιών σε ΑΜΕΑ – Νοητική υστέρηση ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ. Ημερίδα για την ημιαυτόνομη διαβίωση Νέα Λόσια 31/3/2004 «**Προδιαγραφές της επιτυχημένης γήρανσης ατόμων με ΝΥ**»

A70) Ελληνική Εταιρία Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών Β΄ Πειραιά. «**Η σύγχρονη άποψη για την αντιμετώπιση της άνοιας.**» 21/6/2004, Κερατσίνι. Μ. Τσολάκη, Β. Βαγενάς, Ν. Σταματάκης, Α. Παγοροπούλου.

A71) Πρώτο Πανελλήνιο συνέδριο ψυχολογίας της υγείας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 21-24/10/2004.

«**Μη φαρμακευτικές θεραπείες στην προσέγγιση των ανοϊκών ασθενών και των οικογενειακών φροντιστών τους**»

A72) Psychological society of northern Greece 1st international conference: **Quality of life and psychology** 3-5/12/2004. Thessaloniki.

Symposium: Quality of life, psychopathology and older adults. «**Vital activities in patients with dementia and the impact of caregiver burden.**»

A73) 4^ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό συνέδριο νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών. Θεσσαλονίκη Grand Hotel Palace 31/3-4/4/2005.

- 1) «**Η αντιστροφή των ρόλων στην περίθαλψη ανοϊκού ασθενούς από το ενήλικο τέκνο.**»

2) «Η ποιότητα ζωής σε ηλικιωμένους συζύγους ανοϊκών ασθενών.»

A74) Εταιρία περιφερειακής ανάπτυξης και ψυχικής υγείας. Λιβαδειά 6/4/2005. **«Η Κατάθλιψη στην Τρίτη ηλικία»** Α. Παγοροπούλου, Ευ. Κοσκινάς, Δημ. Ανέστη,

B75) Όμιλος Σοροπτιμιστριών Κομοτηνής 23/4/2005. Ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή: Ιατρική, Νομική και ψυχολογική προσέγγιση. Γ. Μαρούλης, Ε. Μανωλεδάκη, Α. Παγοροπούλου.

B76) Λύκειο Φιλιατρών 1/10/05 **«Η διαχείριση του χρήματος από τους εφήβους»**

A77) 10^ο Πανελλήνιο συνέδριο ψυχολογικής έρευνας, Ιωάννινα 1-4/12/2005. **«Οι πέντε τύποι εμπλοκής των Ελληνίδων γιαγιάδων με τις οικογένειες των παιδιών τους σε σχέση με το ψυχολογικό μέγεθος της κοινωνικής και συγκινησιακής μοναξιάς.»**

B78) Σχολή γονέων Καλλιθέας, 9/1/2006. **«Η προετοιμασία μας ως γονέων για το μυστήριο του Θανάτου.»**

A79) 9^ο Πανελλήνιο συνέδριο Γεροντολογίας και Γηριατρικής, Ντιβάνι Κάραβελ, 26-28/1/2006. **«Εικαστική παρέμβαση σε ηλικιωμένους ανοϊκούς ασθενείς»**
Παγοροπούλου Α., Θεοτοκά Ι., Αρετζή Κ.
Στρογγυλό τραπέζι: **«Ο ηλικιωμένος και η οικογένειά του: Τάσεις και προοπτικές»**. Α. Τεπέρογλου, Α. Παγοροπούλου.

B80) Δίκτυο εθελοντών ΔΙΑΚΟΝΙΑ 28/3/06
«Ψυχολογική φροντίδα και συμπαράσταση στον ασθενή και στην οικογένειά του»

B81) Σχολή γονέων Πολυδρόσου Χαλανδρίου 5/4/06
«Όταν ο άνθρωπός μας αρρωσταίνει»

A82) International conference of A.P.P.A.C Psychology and community, friendship and unity 2 έως 7/5/06 Hilton Athens
«Οργανικά ψυχοσύνδρομα και μη φαρμακευτικές θεραπείες»

B83) Σχολή γονέων Αργυρούπολης 3/7/06
«Πώς να ξεπερνάμε τις πικρίες μας»

A84) 26th International congress of applied psychology 16-21/7/06
«Quality of life in a sample of greek healthy elderly people and people with Alzheimer's disease»
P.Stathakos, A.Pappa, E.Triandafillou, A.Pagoropoulou, A.Mougias, M.Kokkosis

B85) Σχολή Γονέων Αγ.Κωνσταντίνου Μοσχάτου 15/11/06 **«Η σχέση των νέων συζύγων με τις δύο οικογένειες καταγωγής»**

B86) Σχολή Γονέων Αγ.Νικολάου Καλλιθέας 4/12/06 **«Το συναίσθημα ανάμεσα στο ζευγάρι»**

B87) Σχολείο Δεύτερης ευκαιρίας Αγίων Αναργύρων 18/01/07 **«Ενδοοικογενειακή βία: Πρόληψη μέσω του θεσμού της οικογενειακής διαμεσολάβησης»**

B88) Σχολείο Δεύτερης ευκαιρίας Πειραιώς 16/02/07 «**Ενδοοικογενειακή βία: Πρόληψη μέσω του θεσμού της οικογενειακής διαμεσολάβησης**»

B89) Σχολείο Δεύτερης ευκαιρίας Καλλιθέας 01/03/07 «**Ενδοοικογενειακή βία: Πρόληψη μέσω του θεσμού της οικογενειακής διαμεσολάβησης**»

B90) Σχολείο Δεύτερης ευκαιρίας Αχαρνών 08/03/07 «**Ενδοοικογενειακή βία: Πρόληψη μέσω του θεσμού της οικογενειακής διαμεσολάβησης**»

B91) Σχολείο Δεύτερης ευκαιρίας Κορυδαλλού 15/03/07 «**Ενδοοικογενειακή βία: Πρόληψη μέσω του θεσμού της οικογενειακής διαμεσολάβησης**»

A92) 5^ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο νόσου Alzheimer 22-25/02/07 Θεσσαλονίκη
Στρογγυλή τράπεζα : «**Ευερεθιστότητα και επιθετικότητα ασθενούς με άνοια »**
«**Η απάθεια ως πολυπαραγοντικό σύμπτωμα της άνοιας**»
«**Ο οικογενειακός φροντιστής ως ενεργό μέλος προγραμμάτων νοητικής ενδυνάμωσης**»
«**Περιπλάνηση του ηλικιωμένου ασθενούς με άνοια**»

A93) 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής έρευνας 18-22/04/07 Ρέθυμνο Κρήτης
«**Τύποι εμπλοκής των ελλήνων παππούδων παραδοσιακού χώρου με τις οικογένειες των παιδιών τους και ψυχολογικό μέγεθος της μοναξιάς**»

B94) Πολιτιστικός σύλλογος γυναικών Μυκόνου, 14/10/07 Γρυπάρειο Πολιτιστικό κέντρο
«**Από την κακή μοναξιά στην καλή μοναχικότητα**»

A95) 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωσιακών Ψυχοθεραπευτών 2-4/11/07 Πάτρα
«**Το συναισθηματικό φορτίο των συγγενών του δικτύου ΣΘΨΥ και η επιθετικότητα του χρόνιου ψυχωσικού ασθενούς**»
Παγοροπούλου, Α., Λακιώτη, Α.

A96) Συνέδριο ΕΛΨΕ, Κλάδος Κλινικής Ψυχολογίας και Ψυχολογίας της Υγείας, 9-11/11/07 Θεσσαλονίκη «**Το μοντέλο Faloon στην ψυχοεκπαίδευση των οικογενειών με χρόνια ψυχωσικό ασθενή**»

A97) 10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογικής και Γηριατρικής Εταιρείας Μ.Βρετανία 7-9/02/08
«**Ο συγχυτικός ηλικιωμένος από την πλευρά του ψυχολόγου**»

B98) Βιβλιοπαρουσίαση για την τρίτη επανεκτύπωση του βιβλίου «Ψυχολογία της Τρίτης Ηλικίας» εκδόσεις Αρμός 26/02/08
Θεματική βραδιά: «**Μπορούμε να γερνάμε με χάρη**»
Σπυρόπουλος, Ν., Βάρβογλης, Α., Μαρκάκης, Ν., Παγοροπούλου, Α.

B99) Δίκτυο εθελοντών Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Διακονία» Άγιος Νικόλαος Ριγίλλης 27/02/08
“**Ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών: Ποιες δεξιότητες μπορούμε να αναπτύξουμε**»

B100) 1^ο Γυμνάσιο Παλαιού Φαλήρου, ημερίδα επαγγελματικού προσανατολισμού 3/03/08
«**Οι νευροαναπτυξιακές διαταραχές της εφηβικής και νεανικής ηλικίας: περιορισμοί και δυνατότητες ως προς τις επαγγελματικές επιλογες**»

A101) 5^ο Διεθνές συνέδριο Κοινωνικής Ψυχολογίας, Αθήνα και Σπέτσες 7-11/05/08
Βάρβογλη Λ., Παγοροπούλου Α. « **Η σχέση μητέρας-κόρης και οι προ(σ)κλήσεις της μετανεωτερικής εποχής**»

A102) 1^ο Πανελλήνιο συνέδριο Εξελικτικής Ψυχολογίας 29/05-1/05/08
Υφαντή Θ, Παγοροπούλου Α «**Τα ενεργά μοντέλα δεσμού της παιδικής ηλικίας και η περίθαλψη του γονέα με άνοια από το ενήλικο τέκνο**»

A103) 6^ο Πανελλήνιο διεπιστημονικό συνέδριο Νόσου Alzheimer και συναφών διαταραχών
19-22/02/09 Θεσσαλονίκη

Στρογγυλό τραπέζι : «**Διεπιστημονική προσέγγιση στην αντιμετώπιση της άνοιας**» Σπανάκης Γ, Θεοτοκά Ι, Τσινιά Ν., Παγοροπούλου Α. Κουντή Φ.

Στρογγυλό τραπέζι : « **Λειτουργικότητα και συμπεριφορικά συμπτώματα αρχικών και μεσαίων σταδίων σε τρία είδη άνοιας**» Λυμπεροπούλου Ο, Ευθυμίου Α., Βελεγράκη Θ., Μαργιώτη Ε., Παγοροπούλου Α

Στρογγυλό τραπέζι: «**Ψυχοθεραπευτικές προτάσεις για τους περιθάλποντες: Gestalt, Ψυχοδυναμική, Γνωσιακή-Αναλυτική, Γνωσιακή –Συμπεριφοριστική**» Παγοροπούλου, Α., Σιαμπάνη, Κ., Καραγκιόζη, Ν., Θεοδοσίου Α.

A104) 12^ο Πανελλήνιο συνέδριο ψυχολογίας έρευνας , 14-17 / 5 / 09 , Βόλος
Παγοροπούλου Α., Γεωργιγιάννη Δ. , Κοκκώση Μ. «**Γιοί και θυγατέρες ως οικογενειακοί φροντιστές ασθενών με άνοια. »**

B 105) 2^ο Λύκειο Ηλιούπολης , σύλλογος γονέων και κηδεμόνων , 30 / 9 / 09
«**Έφηβοι σε καλή ανοσολογική κατάσταση : η καλύτερη πρόληψη για τη γρίπη από το νέο ιό**»

A 106) 2^ο Πανελλήνιο συνέδριο γνωσιακών ψυχοθεραπειών , ξενοδοχείο Caravel 13–15/ 11/ 09.
Βάρβογλη Λ., Παγοροπούλου Α. «**Νέες τάσεις στην αντιμετώπιση κλινικών διλημμάτων : Η περίπτωση της ψυχοθεραπείας της ευεξίας(well-being therapy) »**

B 107) Εκπαιδευτήριο μέσης εκπαίδευσης Θεομήτωρ. Ομιλία και συζήτηση με τους μαθητές,
«**Η καλή ανοσολογική κατάσταση του οργανισμού , ως απάντηση στην πρώτη πανδημία γρίπης του 21^{ου} αιώνα ».**

B 108) Δίκτυο εθελοντών Αρχιεπισκοπής Αθηνών ΔΙΑΚΟΝΙΑ 30/11/09
«**Νοσηλευτική και ψυχολογική φροντίδα του ασθενούς και το κέρδος του εθελοντού**»

B 109) 4^ο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Δημητρίου Μπραχαμίου 17/12/09
«**Η Πρόληψη της σχολικής αποτυχίας στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση**»

B 110) Πνευματικό Κέντρο Αγίου Γεωργίου, Ζωγράφου 20/12/09
«**Η κατάθλιψη των Γιορτών που έρχονται**»

B 111) Πνευματικό κέντρο Δήμου Χαλκιδέων 23/01/10
«**Ο ενεργός ρόλος των παπούδων κατά της ηθικής διαφθοράς**»

B 112) Αγία Τριάδα Χολαργού 24/01/10
« **Η συναισθηματική ζωή της Οικογένειας**»

- A 113) 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Γεροντολογικής και Γηριατρικής Εταιρείας, 4-7/02/10 Μεγάλη Βρετανία Αθηνών
«Νέες Ψυχοθεραπευτικές Προτάσεις για την Στήριξη του Οικογενειακού Φροντιστή»
- A 114) 25^ο Διεθνές Συνέδριο Alzheimer Disease International, 10-13/03/10, Grand Hotel Palace Θεσσαλονίκη
«The hidden patient at risk: New directions of cognitive behavior therapy for primary caregivers»
- B 115) Σύλλογος Γονέων κ' Κηδεμόνων Εκπαιδευτηρίου Γ. Μαλλιάρα , 8/05/10
«Όλοι αγαπάμε τα παιδιά μας αλλά το κάνουμε σωστά;»
- B 116) Λαϊκό Πανεπιστήμιο Δήμου Χανίων Κρήτης, 19/05/10
«Πώς να ξεπερνάμε τις πικρίες μας»
- A 117) 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωσιακής Επιστήμης 4-6/6/10 **«Μεταφορά Σημασίας και Μεταγλωσσική Ικανότητα: Η περίπτωση της Χρήσης των Μεταφορών στο Περιληπτικό Λόγο»**
- A 118) 2^η Παγκρήτια Συνδιάσκεψη για το παθολογικό γήρας, Ηράκλειο Κρήτης, 8/10/10
«Ψυχοεκπαίδευση των οικογενειών κατά το μοντέλο Faloon»
- B 119) Χριστιανική Στέγη Πατρών 31/1/11 **«Η τέχνη να είσαι μάνα»**
- A 120) 7^ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο Νόσου Alzheimer και Συγγενών Διαταραχών, Θεσσαλονίκη Grand Hotel Palace, 16-20/2/11
Διοργάνωση δύο στρογγυλών τραπεζιών:
«Ψυχοεκπαίδευση περθαλπόντων στην Γηροψυχιατρική μονάδα Νέστωρ»
«Ομάδες Συναισθηματικής Υποστήριξης»
- B 121) Περιφερικό Συμπόσιο Γενικής Ιατρικής γιατρών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας 18-20/3/11
Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών
Διοργάνωση στρογγυλού τραπεζιού:
«Διαχείριση οικογενειακών κρίσεων από τον γιατρό Πρωτοβάθμιας φροντίδας»
- B 122) Χριστιανική Αγωγή Καρδίτσας 12/5/11 **«Υπεύθυνη να είσαι μάνα!»**
- B 123) Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού 7/5/11 **«Η τέχνη να είσαι μάνα»**
- A 124) 13^ο Πανελλήνιο συνέδριο Ψυχολογικής έρευνας ΕΛ.ΨΕ . « Από τις Ατομικές Διαφορές στη Διαφορετικότητα» Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη, Ιλίσια, 25-29/5/2011
«Η αξιοποίηση του δυναμικού της μεταφοράς στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας»
- A 125) 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωσιακής Επιστήμης
Λεύκες Πάρου, Σπίτι της Λογοτεχνίας 1-5/6/11
«Η μεταφορική ενημερότητα ως κριτήριο κατάκτησης της δεύτερης ξένης γλώσσας»
- A 126) Γ^ο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών, Σκιάθος 29/9-2/10/2011
«Η ευχή και η κατάρα στο έργο του Παπαδιαμάντη»

B 127) Σχολή Γονέων Χολαργού 6/11/2011

«Η ευχή και η κατάρα στη ζωή μας»

B 128) Σχολή Γονέων Παλαιού Ψυχικού 17/11/2011

«Ο ρόλος των γονέων στη γλωσσική συγκρότηση των παιδιών»

A 129) 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωσιακών Ψυχοθεραπειών, Θεσσαλονίκη, Πόρτο Παλλάς Hotel, 19-22/1/2012

«Το τρίτο κύμα των γνωσιακών ψυχοθεραπειών: Σύγχρονες εφαρμογές σε οικογενειακούς φροντιστές»

B 130) Πολιτιστικός Σύλλογος Αράχωβας Αγ.Χαράλαμπος 12/5/2012

«Η τέχνη να είσαι μάνα»

B 131) Εστία Μητέρας Λειβαδιάς, 13/5/2012

«Η τέχνη να είσαι μάνα»

B 132) Λαϊκό Πανεπιστήμιο Νομού Χανίων Κρήτης, 13/6/2012

«Η ευχή και η κατάρα στη ζωή μας»

A 133) Διεπιστημονικό Συμπόσιο **«Η απουσία παρουσία του σώματος»** Τμήμα Επιστημών Αγωγής Ρεθύμνου Κρήτης, 22-25/6/2012

«Νοητική αναπαράσταση του σώματος στο μεταφορικό λόγο και την ποίηση»

A 134) Τριήμερο Εκπαιδευτικό Σεμινάριο **«Νόσος Αλτσχάϊμερ και συναφείς διαταραχές»** για τα στελέχη Νομού Φθιώτιδας του κυβερνητικού προγράμματος Βοήθεια στο σπίτι. Στυλίδα 25-27/7/2012

B 135) Διοργάνωση Τιμητικής βραδιάς της Κινητής Ψυχιατρικής Μονάδας Φωκίδας, Αγ.Ευθυμία 29/7/2012

«Χρόνος φθορά και υπέρβαση μέσω του δημιουργικού έργου: Πολυτροπική παρουσίαση του έργου του Π.Σακελλαρόπουλου με ποίηση, τραγούδι, αφήγηση και δοκιμακό λόγο»

B 136) Τετραήμερο εκδηλώσεων νήσου Τήνου για την παγκόσμια ημέρα της τρίτης ηλικίας 28/9-1/10/2012 **«Η άνοιξη και το φθινόπωρο της ζωής: από την κακή μοναξιά στην καλή μοναχικότητα»** Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού

B 137) Εστία Μητέρας Λειβαδιάς 7/10/2012 **«Η Μικρασιάτισσα γυναίκα: το μαρτύριο και η μαρτυρία της στη νέα πατρίδα»**